

Modern Türklük

Araştırmaları Dergisi

Cilt 20, Sayı 4 (Aralık 2023), C. Eralp Alışık Anısına . II, ss. 685-686

DOI: 10.58785/MTAD.20.2023.4.41

Telif Hakkı©Ankara Üniversitesi

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi

Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü

Sunuş

Emine TEMEL ALEMDAR, **Samet ONUR,**
Soner ATALAN

Değerli araştırmacılarımız, okurlarımız dergimizin 2023 yayın yılının Aralık sayısını dikkatlerinize sunuyoruz. *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*'nin bu sayısını da 26 Şubat 2018 tarihinde uçmağa varan Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü öğretim üyelerinden değerli hocamız, başçımız Dr. C. Eralp Alışık'ın kutlu ruhuna ithaf ediyoruz. Ruhu şad olsun, yeri uçmak olsun.

Değerli hocamız Dr. C. Eralp Alışık'ın aziz hatrasına ithaf ettiğimiz *MTAD*'ın C. *Eralp Alışık Anısına* sayısının II. kısmında Türk dilinin tarihî ve çağdaş dönemlerini hem dil bilgisi hem de üslup hususiyetleri açısından ortaya koyan özgün ve katkılı araştırma-incelemeler yer almaktadır. Derginin bu sayısında Hocamıza sunulan özgün çalışmaların büyük bir kısmı teşrik-i mesaide bulunmuş meslektaşları, doktoralarını bitirmiş ve/veya hâlen doktora tezlerini hazırlamakta olan öğrencilerine aittir.

Sayının ilk yazısını Dr. C. Eralp Alışık'ın uçmağa varışının ardından öğrencisi tarafından kaleme alınan ve ağıt niteliği taşıyan şiir teşkil etmektedir. Şiiri takip eden ilk iki yazıda ise Hocamız ile teşrik-i mesaide bulunmuş meslektaşlarından Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Emrah Pelvanoğlu ile Marmara Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Koç, Dr. C. Eralp Alışık ile ilgili değerli hatıralarını paylaşmışlardır.

Sayının ilk makalesini Firdovsiyye Ahmedova'nın kaleme aldığı "Azerbaycan'da Devlet Dil Politikası (1918-1926)" başlıklı çalışma oluşturmaktadır. Ahmedova makalesinde, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ilanı ile birlikte hükümetin uygulamaya koyduğu ilk tedbirlerden biri olan Azerbaycan Türkçesinin devlet dili statüsüne kavuşmasını ve bu konuda alınan kararları ayrıntılı olarak incelemiştir. Ahmedova, Azerbaycan Devleti'nin dil politikasını, Cumhuriyet döneminde millî ideolojinin, Sovyet döneminde ise komünist ideolojinin önemli bir aracı olarak değerlendirmiştir.

Hülya Şen Uzunoğlu makalesinde, *Maitrisimit Nom Bitig* metni üzerinden Eski Uygur Türkçesinde yeterlilik kategorisini incelemiştir. Çalışmada, Buddhist Türk çevresi çeviri eserlerinden biri olan *Maitrisimit Nom Bitig*'in Sengim ve Hami nüshaları esas alınarak Eski Uygur Türkçesinde yeterliliğin olumlu ve olumsuz kurulumunu işaretleyen yapılar, özelliklerine, kullanılış şekillerine ve bu yapıların bağlam içerisinde kazandıkları anlamlara dikkat çekilmiştir. Mağfret Kemal Yunusoğlu makalesinde, Eski Uygur Türkçesi kaynaklarında görülen ve "yemek vermek; ziyafet vermek" anlamlarında kullanılan *çay bir- /çay kıl-* deyimini, deyimnin günümüz Uygur Türkçesindeki izleri ve ifadelerin semantik gelişmeleri üzerinde durmuştur. Ali Kök'ün makalesi, Türk devletlerinin askerî hareketlere nasıl hazırlandıkları, hazırlanan ordunun sevkinin uzun mesafelere nasıl gerçekleştiği, iaşesinin hangi yöntemlerle temin edilerek ulaştırıldığı hususlarının aydınlatılması açısından önem arz eden *sürsat* vergisi hakkındadır. Ülku Çetinkaya Karakoyun ise, Divan edebiyatında ölümü konu edinen ve farklı nazım şekilleriyle yazılmış mersiyelerde ecel kavramının nasıl anlatıldığını ele alıp incelemiştir.

Sinan Güzel'in makalesi, Tatar Türkçesinde bir kılınış işlemcisi olarak *al-* ön-fiili hakkındadır. Orçun Ünal makalesinde, Volga Bulgar Türkçesiyle yazılmış mezar taşlarında tanıklanan /öe/ ve /üe/ diftonglarının kökenini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Nihal Yetkin, sözlü çeviri araştırmalarında, sözlü çeviri yapan kadınlar konusunu ele almış ve "Sözlü çeviri alanında kadın çevirmenlerin hissettiği daha az prestijli olan konumuna sebep olabilecek toplumsal cinsiyetle ilişkili sorunlar nelerdir?" sorusuna cevap aramıştır.

MTAD'ın bu sayısında, bir de tanıtma vardır: Alfina Sibgatullina İdil Boyu Bulgar Devleti'nde yaşamış ünlü din âlimi ve edip Süleyman b. Davud es-Saksin'in Bulgar İslam Akademisi yayınları arasında, 2022 yılında tıpkıbasım, Rusça ve Kazan Tatar Türkçesinde çevirileri olarak üç cilt hâlinde yayımlanmış olan *Zühretü'r-Riyaz ve Nüzhetü'l-Kulûb el-Mirad* adlı eserinin tanıtmasını yapmıştır.